Sygn. akt **OS 5/23**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska**

Sędziowie: **r.pr. Wojciech Boryc - sprawozdawca**
r.pr. Artur Warych

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…) na postępowanie radcy prawnego (…) na skutek odwołania z dnia (…) r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…)o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 2 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 k.p.k. (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm.) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1166) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o umorzeniu dochodzenia z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska r.pr. Wojciech Boryc r.pr. Artur Warych

Sygn. akt OS 5/23

UZASADNIENIE

Pismem z dnia (…) r., Okręgowa Rada Adwokacka w (…), przekazała do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych pismo – skargę dotyczącą Radcy Prawnego Pana (…), z (…), złożoną przez Pana (…) prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (…).

Z treści pisma skarżącego wynika, że ten „zwrócił się z prośbą o pomoc w sprawie odzyskania należności finansowej od firmy (…) której prezesem jest Radca Prawny z (…), Pan (…) prowadzący swoją kancelarię w (…) przy ulicy (…)".

W piśmie swym, skarżący wyraził swoje oburzenie z faktu, że „skandaliczną i niebywałą rzeczą jest, iż Radca Prawny stojący na czele firmy (…). wyłudza materiały budowlane i się nie rozlicza". Skarżący twierdzi dalej, że „Pan (…), prowadzący Kancelarię Prawną, zamiast swoją osobą uwiarygadniać i gwarantować rzetelność i pewność rozliczeń firmy której jest prezesem, okazuje się sprytnym cwaniakiem lawirującym i straszącym ogłoszeniem upadłości firmy (…), co też wielokrotnie sugerował". Ponadto w treści pisma stwierdza, że „Pismo to (skarga) jest swoistym aktem jego bezradności względem zaistniałej sytuacji. Został naciągnięty przez osobę, jakby nie było zaufania publicznego".

W dalszej treści pisma, stwierdził, że „…Moje starania trwają już od kilku miesięcy. Zwracałem się do (…) współfinansującego projekt dotacją unijną, o przymuszenie zarówno wykonawcę jak i inwestora do rozliczenia się z moją firmą. Trwa analiza, jak mogą pomóc w tej sprawie. W (…) r. (po zakończeniu prac) wymusiłem na Panu (…) podpisanie kolejnej cesji wierzytelności na kwotę (…)zł, którą (…), Pan (…), zaspokoił w 1/3 wysokości tj. O pozostałą kwotę tj. (…) kazał się upominać od firmy (…) Pana (…)".

Pismem z dnia (…) r., w sprawie sygn. akt. RD (…) Rzecznik Dyscypliny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, wezwał do uzupełnienia braków formalnych pisma, zgodnie z treścią art. 191 k.p.k. i poinformował o skutkach nieuzupełnienia braków formalnych pisma w terminie 7 dni.

Pismem z dnia (…) r., uzupełnił braki formalne wniosku. W wyniku tego, Rzecznik, wyznaczył Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego do prowadzenia sprawy, w wyniku czego Zastępca wystąpił do Radcy prawnego (…), z wnioskiem o ustosunkowaniem się do sprawy. Wezwanie odebrane zostało w siedzibie Kancelarii Radcy Prawnego w dniu (…) r. (…) r., Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wydał postanowienie w

sprawie sygn. akt RD-(…) w którym postanowił o wszcząć dochodzenie w sprawie podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego (…) przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1166) w związku z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.).

W wyniku tego w dniu (…) r., wystąpił Zastępca Rzecznika z wezwaniem do radcy prawnego do osobistego stawiennictwa w siedzibie Izby w celu przesłuchania. (…) r., do Rzecznika wpłynęło pismo radcy prawnego usprawiedliwiające naruszenie terminu do udzielenia odpowiedzi na wezwanie Rzecznika w dwóch egzemplarzach. W treści pisma zawarł radca prawny następujące wyjaśnienia, że w spółce jest prezesem zarządu i nie jest to związane z prowadzoną działalnością radcy prawnego. Podkreślił, że spółka nie działała z zamysłem pokrzywdzenia jakichkolwiek osób i do tego nie doprowadzała, jak również zrelacjonował przebieg działalności spółki, w kontekście złożonej przez skarżącego skargi.

W wyniku wystąpienia radcy prawnego z repliką na skargę Skarżącego, Zastępca Rzecznika wezwał w terminie 14 dniu do przedłożenia dokumentów i wskazanie okoliczności podniesionych w piśmie i przyczyn braku zapłaty na rzecz skarżącego. Pismem z dnia (…) r., radca prawny przekazał wyjaśnienia dotyczące braku uczestnictwa na wezwanie Zastępcy Rzecznika.

(…) r., Zastępca przesłuchał radcę prawnego i postanowił o przedstawieniu zarzutów. Wskazał, że działając jako Prezes jednoosobowego Zarządu spółki (…) z siedzibą w (…), radca prawny (…) reprezentujący ww. spółkę w umowie dostawy towarów zawartej w dniu (…) r. pomiędzy spółką (…) a firmą (…) z siedzibą w (…) nie zapłacił na rzecz (…) prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (…) z siedzibą w (…) należności na kwotę (…)zł, wynikających z faktur wystawionych w ramach ww. umowy na firmę (…) z tytułu sprzedaży materiałów budowalnych dostarczonych na realizację projektu unijnego pt. (…) w (…)".

Postanowieniem z dnia (…) r., Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił o umorzeniu dochodzenie w sprawie radcy prawnego (…)o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.).

W uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że „… skarżącego łączy umowa cywilno - prawna zawarta ze Spółką,

reprezentowaną przez Prezesa Zarządu w osobie Obwinionego. Co istotne, to Spółka posiada osobowość prawną, będąc podmiotem prawnym, z którym łączy Skarżącego, jako wierzyciela stosunek prawny. Spółka jako podmiot prawa mający osobowość prawną, strona stosunku cywilnoprawnego, odpowiada za zobowiązania wobec wierzycieli. Zgodnie 151 § 4 KSH obowiązuje zasada wyłączenia odpowiedzialności wspólników. Zgodnie z nią za zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiada sama spółka jako osoba prawna, zaś wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania Spółki. Ponosi ona tą odpowiedzialność samodzielnie i całym swoim majątkiem. Zatem podmiotem odpowiedzialnym w ramach stosunku zobowiązaniowego do Skarżącego z tytułu Umowy jest Spółka, nie zaś Obwiniony. Nie może zostać potraktowane jako delikt dyscyplinarny radcy prawnego niezapłacenie należności przez Spółkę jako osobę prawną, stronę Umowy oraz podmiot odpowiedzialny za zapłatę należności. Działania Spółki mogą być oceniane wyłącznie przez pryzmat przepisów prawa dotyczących działalności spółek handlowych oraz działalności gospodarczej. Nie można zatem uznać, że należność nie została uregulowana przez radcę prawnego, gdyż podmiotem odpowiedzialnym za zapłatę należności z Umowy jest Spółka. Obwiniony reprezentując Spółkę w ramach stosunków prawnych, w tym Umowy nie odpowiada za jej zobowiązania, gdyż podmiotem odpowiedzialnym jest Spółka. Brak płatności należności przez Spółkę jest okolicznością, która można przypisać wyłącznie Spółce jako podmiotowi prawnemu odpowiedzialnemu za zobowiązania. Trudno brak płatności przez Spółkę rozpatrywać jako czyn radcy prawnego podlegający odpowiedzialności dyscyplinarnej. Czynności podejmowane przez Obwinionego jako Prezesa spółki, członka Zarządu nie stanowią czynności związanych z wykonywaniem zawodu radcy prawnego. Działania podejmowane przez Obwinionego jako członka organu Spółki nie mogą być zatem oceniane przez pryzmat postępowania dyscyplinarnego. Przedmiotem postępowania dyscyplinarnego nie może być działalność prowadzona przez Obwinionego w ramach Spółki.

Zaznaczyć należy ponadto, że postępowanie dyscyplinarne nie służy dochodzeniu zaległych należności z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych, które winny być dochodzone na drodze postępowania przed sądem powszechnym. Natomiast kwestia poruszonego w skardze ewentualnego wyłudzenia materiałów budowlanych przez Obwinionego jako Prezesa Spółki leży w kompetencjach właściwych organów ścigania, również nie stanowiąc przedmiotu postępowania dyscyplinarnego …”.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dokonał analizy materiału zgromadzonego w sprawie RD - (…), w wyniku czego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uznał, że nie

doszło do naruszenia przez radcę prawnego (…) art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, tj. do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

W odpowiedzi na postanowienie Zastępcy Rzecznika, skarżący wniósł w dniu (…) r., odwołanie, w treści którego nie zgodził się z argumentacją Zastępcy Rzecznika. W piśmie tym zaakcentował, że nie pisał że radca prawny występował w sprawie kontraktu i wyłudzenia materiałów jako radca prawny, co stanowiło podstawę do umorzenia postępowania i co zdaniem skarżącego akcentował Rzecznik w uzasadnieniu. Ponadto w piśmie wskazał inne okoliczności, które jego zdaniem miały wpływ na wynik sprawy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Po rozpatrzeniu argumentów odwołania i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, jak również przesłuchania na rozprawie skarżącego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny doszedł do przekonania, że jego zarzuty co do zasady zasługują na uwzględnienie. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uwzględnił odwołanie strony skarżącej bowiem nie znalazł wystarczających przesłanek do obalenia jego argumentów tym bardziej, że dostrzegł z urzędu również inne uchybienia niepodniesione przez stronę.

Obowiązkiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie było rozpoznanie odwołania skarżącego i utrzymanie w mocy bądź uchylenie zaskarżonego orzeczenia czy też zmiana zaskarżonego postanowienia ale tylko i wyłącznie w zakresie podstawy prawnej wynikającej z art. 17 § 1 k.p.k.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami podstawą faktyczną wszczęcia dochodzenia w postępowaniu dyscyplinarnym jest istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego. Dochodzenie wszczyna się w formie postanowienia, które powinno być poprzedzone postępowaniem sprawdzającym.

Na wstępie należy wyjaśnić, że niniejsze orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wydane jest z przyczyn formalnych i nie rozstrzyga materialno-prawnie w zakresie skargi, innymi słowy orzeczenie ma jedynie doprowadzić do takiego przeprowadzenia postępowania w tym dowodowego w sprawie skargi na radcę prawnego, aby zbadane zostały wszelkie okoliczności mające wpływ na wynik sprawy.

Sąd w niniejszym składzie podziela ugruntowany pogląd wyrażony w orzecznictwie sądów powszechnych. Tak postawiona teza ma swoje uzasadnienie w zasadach prawa dowodowego w szczególności w zakresie zebrania materiału dowodowego i jego oceny. Z akt sprawy nie wynika bowiem, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców

Prawnych zbadał skład udziałowy spółki, która zdaniem skarżącego dokonała „wyłudzenia" od skarżącego materiałów budowlanych. Jako dowodu na potwierdzenie lub obalenie tez skarżącego, Zastępca Rzecznika nie załączył wypisu z KRS Spółki, w której Prezesem jednoosobowego (…) z siedzibą w (…) podejrzany o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego radca prawny. Analiza wpisów do Krajowego Rejestru Sądowego, rejestru ogólnodostępnego, (…) z siedzibą w (…) wykazała, że (…) udziałów w spółce posiada (…) Już tylko sam fakt, że udziałowcem spółki z której działaniem jest związana skarga na radcę prawnego winna doprowadzić do dokładnego i rzetelnego przeprowadzenia postępowania dowodowego. Ta okoliczność poddaje w wątpliwość oświadczenia składane przez podejrzanego o popełnienie zarzucanego przez Rzecznika czynu. Takie działania winny być podjęte przez Rzecznika z urzędu, bo tylko takie działanie w zakresie prawa dowodowego doprowadzi do spełnienia przesłanki swobodnej oceny dowodów. Skład orzekający w niniejszej sprawie stoi na stanowisku, że uzasadnienie postanowienia o umorzeniu postępowania ma charakter dowolny, nie swobodny tak w zakresie zebrania materiału dowodowego jak również w zakresie jego oceny. Potwierdzenie wątpliwości związanych z wyjaśnieniami podejrzanego, związane jest z wyjaśnieniami jakie zostały złożone w dniu rozprawy przez skarżącego, który wyjaśnił, że część spotkań i negocjacji związanych z dostawą materiałów budowlanych odbywała się w siedzibie kancelarii radcy prawnego. Zdaniem skarżącego spotkania w tym miejscu miały zagwarantować, czy też uprawdopodobnić intencje kontrahenta, który reprezentuje „(…), poprzez osobę reprezentująca zawód zaufania publicznego, radcę prawnego. Podmiot cieszący się estymą, szacunkiem i podmiot wiarygodny w obrocie.

W ocenie Sądu, Rzecznik przy ponownym przeprowadzeniu postępowania powinien z uwagą prześledzić wszystkie aspekty i rozważyć wszystkie wątpliwości jakie powstały w związku z zawarciem umowy pomiędzy skarżącym a (…) w której to spółce jednoosobowo funkcję prezesa zarządu pełni radca prawny (…) i której ten jest udziałowcem poprzez kancelarię radcy prawnego działającej w formie spółki prawa handlowego.

Mając powyższe na uwadze Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego jej rozpoznania.

POUCZENIE:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego prawo wniesienia odwołania - art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1166) w związku z art. 426 § 1 k.p.k.

Przewodniczący	Sędziowie:	
……..……..	……	……
r.pr. Anna Jakubowska-Rybczyńska	r.pr. Wojciech Boryc	r.pr. Artur Warych